

Bilaga 1.

Riskanalys med metodstöd för genomförande av workshop

		Sannolikhet	Konsekvens	Riskenivå	Riskhantering	Vatten och avfall Deltagare: Senast uppdaterad: 2018-12-03				
BILAGA 2. RISKANALYS HÖSTEN 2018 INFÖR 2019		1	1	Mycket låg	Accepteras	1-2				
OBS! Grönmarkerade - förslag till internkontrollplan 2019		2	2	Låg	Åtgärdas	3-4				
		3	3	Begränsad	Internkontrollplan	5-9				
		4	4	Hög		10-19				
		5	5	Mycket hög		20-25				
1. Beskriv process/uppdrag/område i huvudrubrik (ljusbrunt). 2. Beskriv identifierade brister/risker i löpande numrering (vitt fält). Lägg till eller ta bort rader vid behov.		Hur allvarlig bedöms risken vara?			Riskhantering	Kommentar	Kontrollmoment	Aktivitet	Ansvarig för ev. åtgärd	Klart datum
		Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskenivå						
Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet										
Verksamhetens drift omfattar miljöfarlig verksamhet vilket innebär en risk för miljöpåverkan.		3	4	12	Accepteras	Betydande miljöaspekter ligger till grund för miljömål och rutiner. Risk accepteras utan ytterligare åtgärder då systematiskt riskbedömningsarbete ligger till grund för rutiner gällande förebyggande arbete och nödvändiga åtgärder i samband med tex förändringar i verksamheten.	Miljöpåverkan finns sammanställd i miljöspektlista för vatten resp avfall. Rutin miljöaspekter 3.1. Miljöriskanalys vart tredje år på samtliga anläggningar, Rutin	-	Miljösam	-
Höjning av avfallstaxan		3	4	12	Åtgärdas	Vid införandet av fyrfack behöver fler och nya sopbilar köpas in och mer chaufförer anställas, vilket kommer bidra till höjning av avfallstaxan. Hur stor höjningen blir beror på hur många sopbilar vi behöver köpa in och hur många extra chaufförer som behöver anställas. Syftet med fyrfack är att öka återvinningen och minska mängden avfall till förbränning.		Det är viktigt att sopbilarna utnyttjas effektivt så att vi inte köper på oss fler bilar än den ekonomiska kalkylen tillåter. Effektiva körturer och fulla arbetsdagar är extra viktigt vid införandet av fyrfack.	Ulf	Över tiden
Samlokalisering Verk o Nät		3	4	12	Åtgärdas	När om och tillbyggnationen av kontorshuset på Karshult är färdigställt kommer all personal tillhörande Nät och Verk att utgå från Karshult. Då det upplevs en arbetskulturkillnad mellan Delfinvägen och Karshult måste denna likställas. Vi behöver även tydliggöra fordonsplaceringar och utrymme i omklädningsrum, främst i herrarnas.		Grupparbete där vi går igenom vad som förväntas av oss i våra roller mellan enheterna, arbetssätt etc. Finns någon personalresurs inom kommunen att konsultera och nyttja till att leda grupparbetet? eller inom Avonova?.	ECN/ECV	2019-03-30
Ledning och styrning										
Utvecklingsåtgärder. Genomförda utvecklingsåtgärder implementeras ej i verksamheterna.		1	1	1		Ingen enhet ser någon risk just nu.			Verk	
Dagvattenarbete och arbetsbelastning		4	4	16	Accepteras	Samhällets och även kommunens uppmärksamhet i skyfallsproblematik och dagvattenfrågor har uppgraderats vilket får till följd att frågan lyfts upp i kommunala planeringsagendor. Enhet Nät påverkas genom att personal blir och förväntas vara mer aktiva i dessa problemställningar. Detta är i längden inte hållbart då andra, minst lika viktiga frågor prioriteras ned på grund av personell tidsbrist.	Frågan bevakas utifrån SBN framtida organisation rörande vilka frågor som hamnar var.	Utöka personell resurs alternativt samordning mellan enheter.	ECN / ECV	2019-03-31
Bemanningsproblematik inom intraprenörs organisation		3	3	9	Accepteras	Vår interna utförare av ledningsnätsarbeten har problem med att anställa erfarna anläggningsarbetare vilket påverkar vårt ökade behov av utförartjänster. Vi följer organisationsutvecklingen inom Motala kommun.		Bevaka utvecklingen och eventuellt öka upphandling av schaktfria entreprenader. Tyvärr är denna lösning inte tillfredställande då det är viktigt att vi har tillgång till "egen" kompetent personal vid större och mer komplicerade arbeten samt vid större akuta händelser.	ECN	
Omorganisation inom kommunen innebär en risk för oklar struktur under implementering vilket kan påverka samordnade aktiviteter				0		Samordningsvinster försvinner vilket ger högre kostnader	Bevakas genom Karshultsgruppen, Styrksam, VA-gruppen		Nät	
Verksamhetens processer										

1. Beskriv process/uppdrag/område i huvudrubrik (ljusbrunt). 2. Beskriv identifierade brister/risker i löpande numrering (vitt fält). Lägg till eller ta bort rader vid behov.	Hur allvarlig bedöms risken vara?			Riskhantering	Kommentar	Kontrollmoment	Aktivitet	Ansvarig för ev. åtgärd	Klart datum
	Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskenivå						
Rikliga regnmängder kan ge överfulla lakvattenmagasin vilket kan riskera att tömning måste ske fel tid på året/ej färdigprocessat vatten släpps ut till miljön vilket kan ha negativ miljöpåverkan.	4	3	12	Åtgärdas	Beroende på utredningens resultat fattas beslut om ev hantering av risk. I takt med att större del av deponin blir sluttäckt minskar mängden för ev kontaminerat lakvatten, vilket också tas med i beslutet.	-	Utredning pågår gällande nyanläggning/utbyggnad dammar. Efterföljande beslut för vidare åtgärd. Eventuell dosering av fosforsyra.	Avfall	2019
Risk för att vi ej kan upprätthålla fossilfri fordonsflotta pga HVO blir 40%-ig (diesel)	4	2	8	Accepteras	Kommunövergripande Inköspolicy bilar/fordon? Risken accepteras utan åtgärd då möjlighet att styra saknas. Påverkar ej verksamhetens förutsättningar till produktion och leverans.	Mål om en fossilfri fordonsflotta uppnås ej.		Avfall	
Risk för bristande kvalitet av dricksvatten. Vattenproduktion (livsmedelsproduktion)	1	5	5	Accepteras	Mikrobiologiskt / kemiskt / fysikaliskt	Egenkontrollprogram. Driftinstruktioner 10V-04. HACCP på varje vattenverk för identifiering av kritiska styrpunkter och riskanalys. Kommunikation med konsument 8.7.	Komplettera HACCP för att även inkludera nätsidan (TS, HR, LR etc.)?	Verk, Nät	
Risk för utebliven leverans av dricksvatten, begränsat område	3	4	12		Rutin vattentankar Servicegarantier	kap 8 Kommunikation. 11.4 Rutin Nödvattenbehållare.	Uppdatera rutin 11.4 med annan ansvarig.	Nät Verk	
Risk för bristande kommunikation, ska vi ha egna resurser för att säkerställa detta eller kommunövergripande?	4	3	12	Åtgärdas	Egna rutiner, kommunens övergripande rutiner. Lyfta frågan övergripande inom kommunen. Tex beredskap för kommunikation vid kritiska händelser till allmänhet, andra viktiga aktörer beroende av våra tjänster tex sjukhuset, andra förvaltningar, verksamheter	Rutiner för kommunikation med allmänhet, myndigheter, internt i ledningssystemet kap 8.		SamO + VC	
Kompetens och personal									
Brist på personal med C-körkort och giltig YKB-utbildning	4	4	16	Åtgärdas	Vid semestertider är det problematiskt att hitta vikarier för chaufförer med C-körkort och giltig YKB-utbildning för våra sopbilar. Om vi inte får tag i behörig personal så kan sophämtningen drabbas och inte utföras enligt schema, vilket kan leda till förseningar.		Detta problem behöver uppmärksammas för personalenheten för att få till gemensamma insatser.	Ulf	2019-03-31
Singelkompetens och arbetsbelastning	4	4	16	Åtgärdas	Kommunstyrelsen har gett oss i uppdrag att arbeta med utökning av verksamhetsområden samtidigt som det är beslutat att utöka vår reinvesteringarbudget med mål om ökad förnysetakt är denna fråga om bemanning aktuell. Idag har vi en singelkompetens inom detaljprojektering vilken också är en nyckelkompetens för utförande av våra investeringsprojekt.		Snarast under kommande år anställa ytterligare en ingenjör med fokus på utredning, våra randvillkor mm. Beslut ska tas i ledningsgrupp för verkställighet.	ECN	2019-03-30
Risk för alltför hög arbetsbelastning/arbetsbörda tex i samband med projektering i egen regi			0		Inväntar resultat av enkät.	Mätning mertid, dialog, lyhördhet. Medarbetarsamtal.	Arbetsmiljöenkät november 2018	NÄT	
Upplevd rolltydlighet inom Nät	2	4	8	Åtgärdas	Enhetens personal har gett uttryck för att konflikter i arbetsvardagen mellan anställda till viss del består i otydliga roller.	Kvalitets och miljöledningssystem. Rutiner, instruktioner, checklistor mm. Ledningssystemet omfattar avvikelshantering, förebyggande och korrigerande åtgärdsarbete vilket minskar risken att samma fel/händelse/incident inträffar flera gånger samt ökar möjligheterna att förutse och minska risker för oönskade händelser.	Gå igenom respektive rollbeskrivning vid medarbetarsamtalen med målet att sammanställa synpunkter och identifiera konflikter. Med detta som grund genomförs gruppvisa samtal om roller för att öka förståelsen för varandras arbetsvardag. Alternativt ändra dagordningen vid APT där var och har en punkt där de ges tillfällen att delge arbetsvardagen med tillhörande problem och frågeställningar. Personligen tycker jag det sistnämnda alternativet är att föredra varför jag kommer ändra kommande dagordning enligt förslag.	ECN	2019-03-30

	1. Beskriv process/uppdrag/område i huvudrubrik (ljusbrunt). 2. Beskriv identifierade brister/risker i löpande numrering (vitt fält). Lägg till eller ta bort rader vid behov.	Hur allvarlig bedöms risken vara?			Riskhantering	Kommentar	Kontrollmoment	Aktivitet	Ansvarig för ev. åtgärd	Klart datum
		Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskenivå						
	Risk för otillräcklig kompetens, avsaknad rätt kompetens i verksamheten	2	4	8	Accepteras	Risken accepteras utan ytterligare åtgärd baserat på kontinuerlig bevakning av kompetensmatrix och under 2018 uppdaterad Rutin Medvetenhet och kompetens. I rutinen är det förtydligt att både utbildningsplan och rollbeskrivning ska stämmas av vid årligt medarbetarsamtal. Åtgärder vad gäller genomgång/skapande av rollbeskrivningar är initierad i samband med intern revision 2018.	Kompetensmatrix, utbildningsplan. Back-uper för nyckelfunktioner för ökad redundans. Årligt medarbetarsamtal. 7.1 Rutin Medvetenhet och kompetens skall säkerställa att utbildningsbehov kopplat till rollbeskrivning går igenom i samband med medarbetarsamtal.	Intervju med en tre års medarbetare om vad som kan förbättras?	SamO, EV vatten	
	Ofullständig ej individ- och rollanpassad introduktion och upplärning av nyanställda.	2	4	8	Accepteras	God introduktion möjliggör att få en ny medarbetare i arbete snabbare och med rätt grundförutsättningar (Ekonomiskt, socialt, Säkerhet) Risken accepteras utan ytterligare åtgärd då rutiner för introduktion och upplärning är väl implementerade i verksamheten.	Introduktionsplan (ifylld), utbildningsplan (behov framåt). Mentor. Avstämning (hinns allt med, korrekt utfört)		SamO	
	Risk för olycka/hjärtstopp bland personal och besökare på våra återvinningscentraler.			0		Vi har nästan 200 000 besökare på våra ÅVC:er per år och våra sopbilar trafikerar stora delar av kommunen. För att minimera risken för olyckor och hjärtstopp utbildas samtliga våra anställda i HLR-utbildning och att ringa 112 vid olycka.	Hjärtstartare i personalbyggnader samt på ÅVC:er. Samtlig personal utbildas i HLR med hjärtstartare vart tredje år enligt utbildningsplan 7.1. Instruktion nödläge 11.1-1.		Avfall	
Kultur och värderingar										
	Flytt och sammanslagning av personal i nya personalbyggnader på Karshult samt Tuddarp. Risk för oro i samband med förändringsprocess samt frågor kopplade till gammal och ny kultur. Risk för personalbrist.	3	3	9	Åtgärdas	Lyhördhet för oro och frågeställningar så dessa lyfts och hanteras. Information är viktigt i god tid från chefer och projektledare.		Risicanalys med åtgärdsplaner	VC, EC	
	Risk för bristande engagemang i det ständiga förbättringarbetet.	2	3	6	Accepteras	Ledningens och medarbetarnas engagemang är grundläggande för att utveckla verksamheten och förbättra prestandan. Ansvarstagande medarbetare. kultur som är tillåtande och uppmuntrande för ansvarstagande förbättringar. Hög arbetsbelastning, bristande kunskap, ej verksamhetsanpassat ledningssystem, icke anpassat ledarskap mm kan resultera i en kultur där man inte ser/prioriterar värdeskapande förbättringsarbete. Istället blir verksamheten fokuserad på att "Släcka bränder". Risken accepteras då miljöledningssystemet håller en god status och verkan av systemet är accepterat och ej ifrågasatt. Att upprätthålla systemet på önskvärd nivå, arbeta för ständiga förbättringar och utveckling föutsätter ett fortsatt systematiskt arbete med de resurser som krävs.	Utbildning i ledningssystem för samtliga. Miljöledning med i många mötesforum - synbart, närvarande, engagerande, inbjudande. Verktyg för rapportering förbättringar (13.1 rutin och formulär för förbättringsförslag, avvikelser, tillbud)	Miljöutbildning/ workshop för samtliga medarbetare planeras inför 2019. Syfte bl.a att belysa varje medarbetares delaktighet i miljöarbetet utifrån sin egen roll.	SamO	
IT-stöd och drift. Kommunikationssystem										
	Produktionsbortfall/leveransstörningar pga avbrott/dataintrång/haveri/sabotage	2	5	10	Internkontrollplan	Tex för övervakning/styrssystem. Internkontrollplan: Identifiera potentiella risker	Datasäkerhet, backup-strukturer. Identifiera potentiella risker via en övergripande genomgång av befintliga system och behov av uppgradering etc	Verksamhetens egen aktivitet: Konsult anlitas för att testa sårbarhet för dataintrång. Internkontrollplan	ECV, Internkontrollplan: Övergripande ansvar för uppföljning är verksamhetsstöd med hjälp från verksamhet och ev. annan kompetens	Under 2019

1. Beskriv process/uppdrag/område i huvudrubrik (ljusbrunt). 2. Beskriv identifierade brister/risker i löpande numrering (vitt fält). Lägg till eller ta bort rader vid behov.	Hur allvarlig bedöms risken vara?			Riskhantering	Kommentar	Kontrollmoment	Aktivitet	Ansvarig för ev. åtgärd	Klart datum
	Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskenivå						
Risk för utslagen telefoni/problem med ordinarie operatör under längre period	2	4	8	Åtgärdas	Två SIM-kort från annan operatör (Telia) för vatten- och avloppsberedskap som skall användas vid telefoniproblem. RAKEL	Nödlägesrutiner: 11.1-6 (Instruktion vid händelse av utslagen telefoni för vatten), 11.1-7 (Instruktion för reservabonnemang och VPN vid problem med ordinarie mobilabonnemang)	Att handha raketapparaterna är en aktivitet som bör genomföras.	ECV, ECN	
Elavbrott ett vattenverk	3	3	9	Accepteras	Upp till ett dygn	Reservkraft. 11.6 Rutin för kontroll av reservkraftverk		Samtliga	
Inbrott/skadegörelse/sabotage vattensidan	2	4	8	Åtgärdas	Förebyggande arbete, skalskydd för att förhindra inbrott enl riktlinjer från livsmedelsverket	11.1-2 Instruktion Inbrott eller skadegörelse på vattenverk eller tryckstegringsstation.		ECV ECN	
Katastrofer									
Risk för nödläge tex kemikalieolycka, brand, smittspridning, onormalt inkommande avloppsvatten. Risk för katastrof (med oacceptabla konsekvenser)	2	5	10	Internkontrollplan	Rutiner vid nödlägen (hög risknivå) samt kontinuitetsplan vid bortfall av kritiska resurser. Brandansvariga, skyddsombud, brandsläckare, absorberingsmedel och första hjälpen-utrustning finns på varje arbetsplats. Brandutbildning och brandsyn genomförs kontinuerligt. Brand och säkerhetsgenomgång i introduktionsplan nyanställd. Nödlägesrutin, larmlista. Avvikelsehantering ledningssystem. Brandberedskap Tuddarp. Situationsplaner över brand och explosionsfarliga områden. Kontinuitetsarbete under höst/vinter 2018 tekniska förvaltningen. Internkontrollplan: Har verksamheten rutiner för att säkerställa att viktig information snabbt når ut till medborgarna - egna rutiner och samordning med kommunen i övrigt.	11.1-1 Instruktion nödläge för beskrivning av akuta åtgärder vid nödläge. Kontinuitetsplan. Årlig granskning samt vid förändring i verksamheten. Praktisk övning. Internkontrollplan: Kontroll av rutiner - frågeställningar är bland annat: I vilket läge initieras att informationsbehov föreligger. Finns personal tillgänglig? Kommunikationsflöde inom kommunen och externt.	Verksamhetens aktiviteter: Kontinuitetsplaner arbetas fram under 2018/2019. Samordnat i kommunen för högre redundans. Tex avtal med vissa leverantörer på kommunal nivå. Internkontrollplan	VC, EC Internkontrollplan: Övergripande ansvar för uppföljning är verksamhetsstöd med hjälp från verksamhet och ev. annan kompetens	Under 2019
Risk för utsläpp och incidenter kopplat till kemikalier i verksamhetsprocesserna	3	3	9	Internkontrollplan	Risken accepteras då det bedrivs ett systematiskt arbete gällande inventering, riskbedömning, ev möjligheter till substitution. Rutin för skyddsblad efterlevs. Manuell hantering av kemikalier ersätts med automatiska där det anses relevant, tex tillsats av forsorsyra lakvattendamm på Tuddarp (vår 2019) Internkontrollplan: Rutiner kring incidenthantering, rapportering och dokumentering	Rutiner för kemikaliehantering ledningssystemet 10.3. Årlig kemikalieinventering 10.3-3, riskbedömning av kemikalier vart tredje år. EcoOnline. Säkerhetsdatablad tillgängliga för alla i EO. Skyddsblad på plats på samtliga ställen där de används i drift. Internkontrollplan: Rutiner kring incidenthantering, rapportering och dokumentering - lagstiftning och andra behov	Internkontrollplan	Avfall & Verk Internkontrollplan: Övergripande ansvar för uppföljning är verksamhetsstöd med hjälp från verksamhet och ev. annan kompetens	Under 2019
Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten									
Risk för att otillräcklig uppföljning, mätning, analys och utvärdering av tex verksamhetens miljöpåverkan	3	3	9	Accepteras	Enligt standard skall verksamheten definiera vad som skall övervakas, vilka metoder som används, när det ska ske och hur resultaten skall analyseras och utvärderas. Inrapporterad driftstatistik till Avfall web samt VASS används i verksamhetsrapporter. Korrekt mätning och relevanta identifierade nyckeltal ger förutsättningar att bedriva en effektiv, kostnadseffektiv och säker verksamhet. Möjliggör rapportering relevanta data av förändringar/investeringar mm Risken accepteras baserat på den uppföljning och kontroll samt tillsyn som omfattar vår verksamhet.	12.1 Rutin övervakning och mätning. Omfattar övervakning och mätplan för Avfall resp förteckning över mätningar vatten och avlopp. Spårbarhet. Redovisning trender.		Alla	

	1. Beskriv process/uppdrag/område i huvudrubrik (ljusbrunt). 2. Beskriv identifierade brister/risker i löpande numrering (vitt fält). Lägg till eller ta bort rader vid behov.	Hur allvarlig bedöms risken vara?			Riskhantering	Kommentar	Kontrollmoment	Aktivitet	Ansvarig för ev. åtgärd	Klart datum
		Sannolikhet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Riskenivå						
	Att de styrande dokumenten inte efterlevs/inte är uppdaterade.	3	3	9	Accepteras	Verksamhetsnivå, enhetsnivå: Miljöledningssystemet (kvalitet) innehåller en stor mängd dokument. Risken att dokument är ouppdaterade eller inte efterlevs är sannolik. Kommunala styrdokument skall integreras/synkroniseras med Vatten och Avfalls miljö- och kvalitetsdokumentation. Mål ska överensstämma med strategisk inriktning (kommunal nivå). Kommunala styrdokument. Ansvar, aktualitet, omfattning, kommunikation. Hur säkerställer vi genomförande av mål, aktiviteter, rapportering på/mellan olika nivåer? Åtgärdas? I syfte att uppnå styrande planer ute i verksamheterna.	Internrevision enligt internrevisionsplan omfattande hela verksamheten. Kommunikation, utbildning, medvetenhet. Extern revision ov oberoende organ årligen. Avvikelse rapporter lyfter händelser där vi avviker från egna rutiner vilket innebär att handlingsplaner upprättas för åtgärder. En avvikelse kan innebära att rutiner/processer behöver skapas/förtydligas. Detta sker i ledningssystemet. Årshjul planering	Identifiering behov, utveckling & styrning i Hypergene. Förvaltning-verksamhet- enhetsnivå start 2018	Samtliga	
	Risk för att verksamheten ej uppfyller regler och lagstiftning gällande dokumenthantering	3	2	6		Arkivansvarig på förvaltningen!	Kurser i diarieföring genomförs kontinuerligt. Dokumenthanteringsplan finns. Regler kring generella gallringsbeslut.	Nytt arkiv Karshult 2019. Gallring enligt gallringsplan.	Samtliga	
	Risk att ledningssystemet inte är verkningsfullt och anpassat till verksamheten.	2	3	6	Accepteras	Minskar möjligheten att utnyttja de fördelar ett fungerande ledningssystem ger förutsättningar till, dvs en effektiv, spårbar och förbättrade miljö och kvalitetsprestanda. Risken accepteras utan vidare åtgärder då miljöledningssystemet håller en god status och verkan av systemet är accepterat och ej ifrågasatt. Att upprätthålla systemet på önskvärd nivå, arbeta för ständiga förbättringar och utveckling föutsätter ett fortsatt systematiskt arbete med de resurser som krävs. Främja engagemang och delaktighet hos medarbetare.	Vid ledningens genomgång två ggr per år utvärderas ledningssystemets effektivitet och status och planering framåt. Intern och extern revision.	Omcertifiering ISO 14001 höst 2019		
	Fakturera i enlighet med vår beslutade ABVA och taxa	5	2	10	Åtgärdas	Enligt § 15 i vår VA-taxa ska ansvarig för allmän platsmark betala brukningsavgift för dagvattentjänsten, vilket idag inte görs. Detta innebär att kostnaderna inte är rätt fördelad mellan de olika nyttjarna, fastighetsägare och ansvariga för allmän platsmark.	Informera om och justera abonnentregister så att de allmän platsansvariga faktureras rätt taxa.	Avgift betalas av kommunerna från år 2019. Trafikverket är under utredning.	ECN/VC	2019-06-30